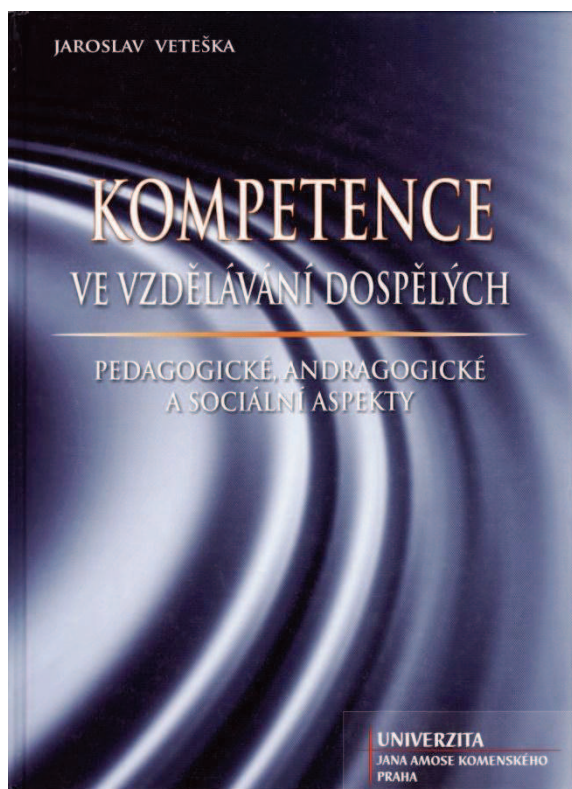

COMPETENCIES OF ADULT EDUCATION

Jan KUBRICKÝ – Josef MINARČÍK

KOMPETENCE VE VZDĚLÁVÁNÍ DOSPĚLÝCH

(VETEŠKA, J. *Kompetence ve vzdělávání dospělých*. 1. vyd. Praha : UJAK, 2010. 200 s.
ISBN 978-8086723-98-3.)

Jaroslav Veteška se podruhé jako autor podepsal pod publikaci, která je věnována vzdělávání s kompetencemi. Po úspěchu s dílem „Kompetence ve vzdělávání“, přichází neméně kvalitní publikace nazvaná „Kompetence ve vzdělávání dospělých“. Jak titul napovídá, autor se tentokrát více zaměřil na oblast celoživotního vzdělávání.

Úvodem je potřeba říci, že význam a obsah kompetencí není na poli vzdělávání stále sjednocen, a ani probíhající diskuze nenapovídají, že by se schylovalo k přelomovému konsenzu. Lze se tak domnívat, že každá nová publikace přilévá pouze olej do ohně a přináší další individuální pohled do tak již rozpolcené a široké problematiky. Ovšem naštěstí to není případ díla Jaroslava Vetešky. Autor je odborníkem andragogiky a jeho práce čerpá z pedagogických, andragogických a sociálních aspektů, které blíže specifikuje, a v „řeči kompetencí“ rozbaluje na

dílčí části. Načež z nich následně tvoří jedno ucelené schéma. Logika stavby je prostoupena celou prací, ovšem jednotlivá témata lze studovat i samostatně.

Kniha je rozčleněna do čtyř hlavních kapitol, jejichž obsah osvětluje souvislosti nezbytných předpokladů a podmínek, které ovlivňují úspěch člověka na trhu práce a ve společnosti obecně. V závěrečné části je pak věnována pozornost dílčí oblasti kompetencí manažerů. Podívejme se nyní blíže na jednotlivé části publikace.

První kapitola je věnována celoživotnímu vzdělávání a učení. Autor v základu vychází z obecně přijatých strategií, jež jsou definovány politickou mocí státních institucí, a to jak v ČR (Strategie celoživotního učení), tak v mezinárodním měřítku (Boloňský proces). Součástí první kapitoly je rovněž detailní rozbor jednotlivých forem vzdělávání, ať už se jedná o formální, neformální a informální vzdělávání nebo další vzdělávání v andragogickém diskurzu.

Druhá kapitola je výstižnou ukázkou autorova umění, které spolu s M. Tureckiovou ukázal už ve zmíněné předchozí publikaci. A to logicky navázat problematiku kompetencí do sféry trhu práce a souvisejícím problémům. Autor věnuje důkladnou pozornost pojmu kvalifikace - jeho vztahu k pojmu kompetence, vzájemnému sepětí, které tyto dva pojmy předurčuje v mnoha oblastech diskutovat pohromadě. V této kapitole je rovněž probírána palčivá otázka nezaměstnanosti a následně snahy, které hledají řešení (Lisabonská strategie), až k definování dobře známého pojmu klíčové kompetence. Ten autor probírá komplexně v rámci jeho obecného vymezení, i identifikace v rámci strategických dokumentů. Pojmu kompetence v kurikulu vzdělávání je dále věnována celá třetí kapitola.

Pojem klíčové kompetence se ve vzdělávání usadil velmi rychle a zároveň nebývale přelomově. Je ale potřeba zdůraznit, že jeho přijetí nebylo a mnohdy dosud není nejvřelejší. Jaroslav Veteška čerpá z různých zdrojů a nelze mu upřít věcnou korektnost. Zejména v případě neskrývání různých debat, které kompetenční

rozmač odmítají a koncept vzdělávání podle klíčových kompetencí zpochybňují. Rovněž přehled nejednotnosti v kutikulárním názvosloví různých států je velmi zajímavý. Autor se nesnaží výtky nijak obcházet. Naopak. Předkládá kompetence v jejich stavbě (struktuře), rozebírá psychologickou dimenzi kompetencí a další části, které mohou být odpovědí na současné rozpory. Ocitujeme-li autora, „je zřejmé, že všeobecné vzdělání doplněné kompetencemi umožní jedincům lépe reagovat na měnící se prostředí a zároveň podpoří edukační aktivity v kontextu celoživotního učení“ (s. 169).

Poslední kapitola představuje výsledky výzkumu „dynamiky měnících se požadavků na (klíčové) kompetence manažerů a odborných specialistů na trhu práce“. Prezentovány jsou různé oblasti klíčových kompetencí, které za rozhodující považují zaměstnavatelé, a ty oblasti kompetencí, které jsou nejpodstatnější u manažerů. Zajímavé je především srovnání výsledků, které byly získány v roce 2005, s výsledky získanými v roce 2009. Lze odečíst, za jak krátkou dobu se mění některé priority a že

současná doba klade důraz především na komunikaci, ... Více v samotném díle.

Součástí publikace je celá sada příloh v obsahu zmíněných strategických a kutikulárních dokumentů a dalších, které jsou pro čtenáře cenným zdrojem doplňujících informací. Publikace má včetně příloh rovných 200 stran.

Kniha je jistě cenným zdrojem informací a pro svůj obor přínosné v ní naleznou nejen odborníci andragogiky a pedagogiky, ale rovněž odborníci v oblasti zaměstnanosti, managementu a další. Za sebe můžeme publikaci Jaroslava Vetešky jen doporučit.

Mgr. Jan Kubrický

Mgr. Josef Minarčík

Katedra technické a informační výchovy

Pedagogická fakulta UP

Žižkovo nám. 5, 771 40, Olomouc, ČR

Tel.: +420 585 635 806

E-mail: jan.kubricky@upol.cz,

josef.minarcik@upol.cz

Www pracoviště: www.kteiv.upol.cz